

El català al llarg de dotze segles

Una aproximació divulgativa
a la història de la llengua catalana

U

s presentem un curs d'aproximació a la història de la llengua, amb el qual coneixereu l'evolució del català i us permetrà tenir nocions sobre:

- Els diferents períodes històrics pels quals travessa la llengua.
- L'evolució interna que va tenir, des dels orígens llatins [d'*auricula* a *orella*] fins a l'actualitat, passant per la influència d'altres idiomes (germànic [*guerra*], àrab [*atzavara*], italià [*macarrons*], castellà [*caldol*], francès [*jaqueta*], anglès [*web*], etc.)
- La situació sociolingüística en cada moment.
- Els puntals més destacats de la literatura catalana al llarg dels segles.
- Per què hi ha diferents maneres de parlar.
- Quins són els orígens dels nostres topònims.
- Quins són els mecanismes més habituals d'evolució d'una llengua.

És un curs dinàmic i didàctic en què, a través de quatre sessions, el fillòleg i professor de la UdL Xavier Rull ens ajudarà a comprendre millor per què parlem com parlem.

A banda de les explicacions teòriques, el curs s'acompanyarà de diversos exemples audiovisuals.

Diputació de Lleida

INSTITUT
D'ESTUDIS
ILERDENCS

Fundació Pública de la Diputació de Lleida

Informació i inscripcions:

Servei de Difusió Interior de l'IEI
Plaça Catedral, s/n - 25002 Lleida
Telèfon 973 271 500
Fax 973 274 538
difuint@diputaciolleida.cat
www.fpiei.cat

INSTITUT
D'ESTUDIS
ILERDENCS

Fundació Pública de la Diputació de Lleida

7, 14, 21 i 28 d'octubre 2008

El català al llarg de dotze segles

Una aproximació divulgativa
a la història de la llengua catalana

El català al llarg de dotze segles

Una aproximació divulgativa a la història de la llengua catalana

Programa

Dimarts, 7 d'octubre

Sessió 1

Del llatí al català (s. I-XII)

Les terres actualment catalanes sota l'Imperi Romà. La romanització de la Tarraconense. El llatí vulgar. El caràcter innovador del llatí tarraconense i narbonense. Orígens del català. Testimonis del canvi (*Appendix probi*, concili de Tours, etc.). Parles que han influït el català: substrat (ibèric, pirinenc), superstrat (germànic, àrab), adstrat (mossàrab, occità, espanyol, francès). L'origen de la divisió dialectal del català. Les primeres mostres textuais del català i els primers textos en llengua catalana (queixes de Caboet i Graudescales, *Homilies d'Organyà*, *Llibre jutge*).

Dimarts, 14 d'octubre

Sessió 2

L'edat mitjana (s. XIII-XV)

Creixement del Casal de Barcelona (annexió dels comtats de la Catalunya Vella, conquesta de la Catalunya Nova, expansionisme i intervencionisme a Occitània). Consolidació de la Corona d'Aragó. Expansió jaumina (Mallorca, València). Expansió mediterrània (Sicília, Sardenya, Atenes, Nàpols). La

institucionalització de la llengua (Cancelleria Reial). El prestigi internacional de la llengua (*Llibre del Consolat de Mar*). Els grans autors i les grans obres: poemes occitanitzants; les *Vides de Sants Rosselloneses*, els textos de Ramon Llull (amb especial referència al desenvolupament sintàctic i derivatiu), les quatre grans cròniques medievals, l'*Spill* de Jaume Roig, el *Llibre dels bons amonestaments* de fra Anselm Turmeda, *Lo somni* de Bernat Metge, els sermons de sant Vicenç Ferrer, el *Tirant lo Blanch*, el *Curial e Güelfa*, els poemes d'Ausiàs March.

Dimarts, 21 d'octubre

Sessió 3

Decadència i Renaixença (s. XVI-XIX)

Els motius socials i polítics de la Decadència (crisi econòmica del segle XV, l'Atlàntic com a nou pol econòmic en detriment del Medierrani, puixança de Castella i el seu imperi americà i europeu, bandolerisme, el centralisme borbònic, etc.). Minva literària (*Los col·loquis de la insigne ciutat de Tortosa* de Cristòfor Despuig, diari del Baró de Maldà, poemes del rector de Valfogona). Un espai oxigenat: la Menorca britànica (s. XVIII). Pau Ballot i altres autors. Reflexions sobre la mort i la utilitat del català. La persecució contra el català.

Dimarts, 28 d'octubre

Sessió 4

Els darrers 120 anys (de finals del s. XIX a principis del s. XXI)

El modernisme. El noucentisme. El perfil d'intel·lectual integral (anys 20-30 del segle XX): un país per (re)construir. Mossèn Alcover, el Congrés Internacional de la Llengua Catalana i el *Diccionari-català-valencià-balear*. Prat de la Riba i l'Institut d'Estudis Catalans. La reforma ortogràfica i gramatical de Pompeu Fabra. L'antinormisme. La persecució franquista. La restitució democràtica. El secessionisme.

Hora: 20.00 h

Lloc: Aula Magna de l'IEI

Organitza:

Fundació Pública Institut d'Estudis Ilerdencs de la Diputació de Lleida